

İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
ISTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

XI. ULUSLARARASI TÜRKİYE MUHASEBE DENETİMİ SEMPOZYUMU

11th. International Symposium on Auditing in Turkey

XI. ULUSLARARASI TÜRKİYE MUHASEBE DENETİMİ SEMPOZYUMU DEĞERLENDİRMESİ

26 - 30 Kasım 2014 ANTALYA / BELEK

Sempozyum, “bilgi şöleni” demektir. İSMMMO tarafından 26-30 Kasım 2014 tarihleri arasında, Antalya Belek, Gloria Golf Resort Hotel’de düzenlenen, “XI. Uluslararası Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumu” tam bir bilgi şöleni havasında geçmiştir.

Bu bilgi şöleninin hazırlıkları, 2013 yılının Aralık ayında İSMMMO Başkanı Yahya ARIKAN Başkanlığında oluşan; Bilim, Düzenleme ve Yürütme Kurulu’nun bir araya gelmesiyle başlamıştır.

Bilim, Düzenleme ve Yürütme Kurulu; daha önce “Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumu” ve “Uluslararası Muhasebe Denetimi Sempozyumu” olmak üzere ayrı ayrı düzenlenen iki sempozyumun birleştirilerek, “Uluslararası Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumu” olmasına ve temasının da “Muhasebe Denetiminde Yaşanan Gelişmeler, Değişimler ve Beklentiler” olmasına karar vermiş, aylar süren hazırlık çalışmaları sonucunda bu bilgi şöleni çalışmalarını tamamlanmıştır.

Sempozyumun ilk gününde, protokol konuşmalarını takiben, yerli ve yabancı konuşmacıların yer aldığı, Türkçe-İngilizce ve İngilizce-Türkçe simültane çevirilerin yapıldığı 3 oturumda 6 bildiri sunulmuştur. Bu oturumların konuları;

- I. Bilgi Toplumunda Muhasebe ve Denetim,
- II. Yeni Ekonomik Düzende Muhasebe Denetiminin Gelişiminde Yeni Trendler,
- III. Küçük ve Orta Büyüklükteki Muhasebecilerin Hizmet Geliştirme ve Kalite Yaklaşımı.

Sempozyumun ikinci günü, yine üç oturumda sunulan 7 bildiriyle gerçekleşmiştir. İkinci gün oturum konuları;

- I. Türkiye’de Bağımsız Denetim Anlayışı ve Beklentiler,
- II. Denetimde Yaratılan Katma Değerin Artırılması,
- III. Bağımsız Denetimde Güven Tesisi ve Kamu Gözetimi.

Sempozyumun son günü ise, “Türkiye’de Muhasebe Denetiminden İlgili Tarafların Beklentileri” konulu Panelde; Üniversite, TÜRMOB, Maliye Bakanlığı, KGK, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İş Dünyası ve Meslek Mensubu temsilcilerinin panelist olarak katılıp görüşlerini açıklamalarıyla tamamlanmıştır.

Bilgi şölenine Türkiye’nin dört bir yanından gelen yaklaşık 400 meslek mensubu, akademisyen, düzenleyici, denetleyici, gözetleyici kurum ve kuruluş yetkilileri katılmıştır.

Bu bilgi şöleni öncekilerden farklı olarak internet üzerinden canlı olarak yayınlanmış ve 2.000’den fazla kişi tarafından izlemiştir.

Sempozyumun genel değerlendirmesi yapıldığında şu sonuçlara ulaşılmıştır:

1- Muhasebe denetiminin; gerek uluslararası ve gerekse Türkiye’de özel ve kamu kesimlerinde KAMU YARARI’ni sağlama bakımından üst düzeyde bir güvence hizmeti olarak önemi artarak devam etmektedir.

2- 6102 sayılı TTK’nın, 6335 sayılı Kanun’la değişen ve mesleğimiz açısından önemli iki alanı olan; muhasebenin ve finansal raporlamanın TMS’ye göre yapılması ve tüm sermaye şirketlerinin bağımsız denetime tabi olması konularında yapılan değişiklikler ve Kasım 2011’de kurulan Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu’nun uygulamaları muhasebe denetimi alanında beklenen ve olması gereken gelişmeleri yavaşlatmıştır.

3- Bağımsız Denetimin Kamu Gözetimine ilişkin Dünya uygulamaları; ABD, Avrupa Birliği düzenlemeleri, İngiltere, Almanya, Hollanda, Japonya, Kanada ve Avustralya örnekleri kapsamında değerlendirilmiş ve tüm uygulamalarda genel olarak Kamu Gözetim Kurullarının;

a. Asli görevleri olan, bağımsız denetim faaliyetinin gözetimi fonksiyonuna yöneldikleri,

b. Muhasebe Meslek Kuruluşlarından destek ve yardım alarak, işbirliği içinde faaliyetlerini yürüttükleri,

c. Muhasebe standartları ve denetim standartlarının belirlenmesi konularına genel olarak müdahil olmadıkları,

d. Denetçinin staj, eğitim, sınav, sicil, lisans, yetkilendirme işlemlerini muhasebe meslek kuruluşlarına devrettikleri,

e. Bağımsız denetimi; muhasebe mesleğinden ayrı bir meslek değil, muhasebe mesleğinin teknik bir uzmanlık alanı olarak gördükleri belirtilmiştir.

4- TÜRMOB tarafından planlanan ve gerçekleştirilen 6102 sayılı TTK'nın muhasebe meslek mensuplarınca kamu yararını sağlayacak biçimde uygulamaya konulabilmesi için talep eden tüm meslek mensuplarına ücretsiz verilen;

- a. 7 saat 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu Eğitimi,
- b. 14 saat KOBİ TFRS Eğitimi,
- c. 78 saat Bağımsız Denetim Eğitiminin,

KGK tarafından neden kabul edilmediği anlaşılamamış ve KGK tarafından muhasebe meslek mensuplarının denetçi olabilmeleri için yeniden yaptırılan eğitimler kaynak kaybına neden olmuştur.

5- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerden 15 yıl ve üstü mesleki tecrübeye sahip olanların KGK eğitimlerine katılarak denetçi olabilmelerine imkan veren uygulamanın, özellikle bu mesleğin geleceği olan genç meslek mensupların önüne adeta set çekilmesi kabul edilemez bir durumdur.

6-Muhasebe denetimi salt Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi olarak görülmemeli, Uygunluk denetimi, Faaliyet denetimi olarak da görülmeli; bu hizmetler kalite kontrol ve ilgili diğer standartlar çerçevesinde, Sınırlı Bağımsız Denetim, Güvence Denetimi ve İlgili Hizmetler olarak meslek mensupları tarafından ilgili kesimlere sunulmalıdır.

7- Muhasebede ve muhasebe denetiminde 2001 yılında yaşanan şirket batışlarıyla “kaybolan güvenin” yeniden kazanılması için 2001 yılı sonrasında başlayan ve 2002 yılında ABD’de kabul edilen Sarbanes-Oxley Yasasıyla hız kazanan düzenlemeler devam etmektedir.

Bu düzenlemelerden bazıları şunlardır; Kamu Gözetimi Kurumu, Şirket veya Ortak Rotasyonu, Denetim Standartları Açıklık Projesi gibi.

Bu düzenlemeler zaman zaman kamu otoritelerini ve muhasebe meslek örgütlerini karşı karşıya da getirmektedir. Özellikle bazı ülkelerde Kamu Gözetim Kurumları aşırı yetkilerle donatılarak adeta ortaya çıkış amaçlarının ötesinde yetkilendirilerek muhasebe mesleğinin kamu yararını sağlama amacını güçleştirmektedirler ve varlık nedenleri sorgulanır hale gelmektedir.

Oysa, Kamu Gözetim Kurumları, meslek örgütleriyle uyumlu bir çalışma sergilemek suretiyle, ve özellikle Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar yani KAYİK’leri hedef alarak kamu yararına hizmet etmelidirler.

8-Türkiye’de Kasım 2014 ayı itibariyle KGK tarafından onaylanan yaklaşık; 10.000 Bağımsız Denetçi, 130 Denetim Kuruluşu ve bunlar tarafından denetlenecek 3.500 Bağımsız Denetime tabi şirket bulunmaktadır. Bağımsız denetimden beklenen kamu yararının sağlanabilmesi için bağımsız denetime tabi olacak şirketlerin sayıları artırılmalıdır. Bunun için aşağıda belirtilen Avrupa Birliği Kriterleri uygulanabilir.

	Türkiye 2014 Mevcut Durum	Avrupa Birliği (EU)	Türkiye İçin Öneri
Aktif Toplamı	75 milyon ve üstü TL	4 milyon ve üstü €	12 milyon ve üstü TL
Yıllık Net Satış Hasılatı	150 milyon ve üstü TL	8 milyon € üzeri	24 milyon ve üstü TL
Çalışan Sayısı	250 ve üstü	50 ve üstü	50 ve üstü

9- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından çıkarılması beklenen ve KGK bağımsız denetimine tabi olmayan “Anonim Şirketler ile Tarım Satış Kooperatifleri ve Üst kuruluşlarının Denetlenmesine Dair Yönetmelik” biran önce çıkarılarak uygulamaya konulmak suretiyle kamu yararı sağlanmalıdır.

10-Günümüz bilgi toplumunda hız kazanan değişimler sonucunda muhasebe mesleğinde uzmanlaşma ve kurumsallaşma çalışmaları neredeyse kaçınılmaz hale gelmiştir. Artık günümüzde büyük şirketlerin bağımsız denetim çalışmaları sadece bağımsız denetçinin tek başına yapabileceği bir çalışma olmaktan çıkmış, bağımsız denetçinin bir Bilgi Teknolojileri uzmanı ve birde İç Kontrol Süreçlerini denetleyecek uzmanla birlikte çalışma zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bu çalışmaların da ancak uzmanlaşarak, kurumsal yapılar içinde gerçekleştirilebilir.

11-Günümüzde artık, bilgisayar desteği olmadan ve güncel teknolojiye uyumlu olmayan yazılımlarla bağımsız denetim yapmak mümkün olamamaktadır. Bu nedenle web tabanlı bağımsız denetim yazılımlarıyla her yerde ve her zamanda bağımsız denetim çalışmaları yapılabilir.

12-“2023 yılında nasıl bir muhasebe meslek mensubu ve bağımsız denetçi profili olmalıdır?” Sorusundan hareketle meslek mensubu ve bağımsız denetçi eğitimleri bugünden planlanmalı ve hayata geçirilmelidir.

13-Avrupa Birliği ülkesi olan Fransa’da başarıyla uygulandığı gözlenen ve en az iki ayrı bağımsız denetim şirketinin bir araya gelerek yaptıkları “Ortak Denetim” uygulaması Türkiye için de yapılmalıdır.

Özellikle büyük bir denetim şirketiyle, küçük veya orta büyüklükteki bir denetim şirketinin “Ortak Denetim” yapması halinde küçük ve orta büyüklükteki denetim şirketlerinin bu alanda gelişmesinde önemli bir rol oynayacaktır.

14-Muhasebe mesleğinde sürdürülebilir iletişim gerekli ve kaçınılmazdır. Bunun sağlanması için meslek mensubunun güvenilir, itibarlı ve kurumsal bir yapıda faaliyet göstermesi gereklidir. Aksi takdirde ekonomilerde ve toplumlarda sorunlar ortaya çıkacak ve muhasebe mesleği de itibar kaybedecektir.

15-Türkiye’de Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (KOBİ) toplam işletmeler içerisindeki oranının %99,2 olduğu kabul edildiğinde bunlara hizmet sunacak meslek mensuplarının da Küçük ve Orta Büyüklükteki Muhasebeciler olduğu ve bunların da toplam meslek mensubu içinde önemli bir oranda olduğu söylenebilir. Dolayısıyla Küçük ve Orta Büyüklükteki Muhasebeciler, hem muhasebe mesleği için hem de KOBİ’ler için büyük önem taşırlar. Bunların muhasebe mesleğini icra etmelerinde önemli ölçüde desteklenmeleri ve sürekli eğitimlerinin yapılması gereklidir.

TÜRMOB’un üyesi olduğu Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) içinde faaliyet gösteren Küçük ve Orta Büyüklükteki Muhasebeciler Komitesi (SMPC) bu konuda TÜRMOB’un da desteğiyle çalışmalar yapmakta ve bu çalışmalar meslek mensuplarıyla paylaşılmaktadır.

Küçük ve Orta Büyüklükteki Muhasebecilerin (SMP) bu çalışmalara ve IFAC web sayfasında yer alan çok çeşitli ve faydalı olabilecek bilgilerin Türkçe ve İngilizce olarak paylaşıldığı GATEWAY bölümünü izlemeleri yararlarına olacaktır.

16- Muhasebeciler artık günümüzde “Güvenilir Danışmanlar”/“Trusted Advisor” olarak tanımlanmaktadır. Bunun için de muhasebeciler sahip oldukları derin muhasebe, finans ve hukuk bilgilerini bilgi teknolojileri, ileri finans, yeni yönetim teknikleri gibi konularda da geliştirmelidirler.

17-Muhasebe denetimi, şirketlere değer katacak ve onların sürdürülebilir kalkınmasına destek olacak bir biçimde yürütülmelidir.

18-Dünya ve Türkiye ekonomisi büyümeye devam etmektedir. 2040’lı yıllarda Türkiye’nin Dünyanın 12’nci büyük ekonomisi olması yönünde öngörüler mevcuttur. Bu hedefin gerçekleşmesi, ekonominin temel yapı taşlarından olan muhasebecilerin başından beri sözünü ettiğimiz KAMU YARARI’nı gözeterek çalışmalarıyla mümkün olabilir. Muhasebeciler, çözümün bir parçası olma bilinciyle bugün içinde buldukları çeşitli sorunları çözerek gelecekte Türkiye’nin belirtilen hedefine ulaşmasını sağlamada en önemli aktörleri ve **GÜVENİLİR DANIŞMANLARI** olacaktır.

TEŞEKKÜR EDİYORUZ...

◆ DÜZENLEME KURULU

NAİL SANLI
ASLAN COŞKUN
PROF. DR. CEMAL İBİŞ
FERRUH TUNÇ
HALUK YALÇIN
HÜSEYİN GÜRER
MUSTAFA ÇAMLICA
PROF. DR. MÜNİR ŞAKRAK
NAZİM HİKMET
PROF. DR. NEJAT BOZKURT
PROF. DR. NURAN CÖMERT
PROF. DR. RÜSTEM HACİRÜSTEMOĞLU
ZEKERİYA DEMİR
ERDAL ASLAN
PROF. DR. LERZAN KAVUT

◆ TÜRMOB GENEL BAŞKANI

NAİL SANLI

◆ TÜRMOB ONURSAL BAŞKANI

MUSTAFA ÖZYÜREK

◆ ODA YÖNETİMİ

TURGAY KANARYA
EROL DEMİREL
MEHMET İHSAN YALÇIN
ORHAN SARIGENE
CEMİLE KUZU
MUSTAFA ÇAYA

Yrd. Doç. Dr. ZEKERİYA DEMİR
Dr. ABDÜLKADİR ŞAHİN

◆ OTURUM BAŞKANLARI

PROF. DR. RÜSTEM HACİRÜSTEMOĞLU
ASLAN COŞKUN
PROF. DR. NURAN CÖMERT
FEYZULLAH TOPÇU
PROF. DR. LERZAN KAVUT
PROF. DR. MÜNİR ŞAKRAK
FERRUH TUNÇ

◆ **TEBLİĞ SUNANLAR**

LAN BALL
HÜSEYİN GÜRER
BELMA ÖZTÜRK
EROL DEMİREL
GIANCARLO ATTOLINI
DEFNE UZUNHASANOĞLU
SAİM ÜSTÜNDAĞ
ZAFER SAYAR
DOÇ. DR. NİZAMÜLMÜLK GÜNEŞ
DR. İZEL LEVİ COŞKUN
ERDAL ASLAN
MUSTAFA ÇAMLICA
GÖKHAN YÜKSEL
PROF. DR. NEJAT BOZKURT
YÜCEL AKDEMİR
MUSTAFA AKPINAR
MUSTAFA UMUT ÖZGÜL
DURMUŞ ALİ KUZU
RÜYA ESER

◆ KATILAN TÜRMOB YÖNETİCİLERİ

NAİL SANLI
YÜCEL AKDEMİR
ÜLKÜ SÖNMEZ
OSMAN ARIOĞLU
ABDULAZİZ URAL
RIFAT NALBANTOĞLU
ALİ RIZA AKDORA
NAZİM ANIL
MEHMET EREN
SELAHATTİN ŞENLİLER
ABDULLAH KORKMAZ
MUSTAFA ERDEM
NECMETTİN KELEŞ
HASAN ILDIR
MEHMET KOÇ
M. ERKAN AZİZOĞLU
HALİL KIRLI
YEŞİM ERTUĞRUL
İLHAN BORA
LATİF TAŞ
AHMET COŞAR
SELAHATTİN ÇAKIRSOY

◆ KATILAN ODA BAŞKANLARI

FEYZULLAH TOPÇU	İZMİR
ABDULLAH KORKMAZ	HATAY
AHMET DEMİR (BŞK. YRD.)	TRABZON
MUSTAFA ERDEM	ANTALYA
ALAADDİN ÖZBÜLBÜL	İSKENDERUN
MEHMET OKKALI	ANKARA
M. ERKAN AZİZOĞLU	DİYARBAKIR
SADIK DİRİER	MANİSA
MUSTAFA USLU	BODRUM
YAŞAR BİLDİRİCİ	FETHİYE
SELAHATTİN ÇAKIRSOY	SAKARYA
HAYRUL KAYAR	SAMSUN
İSMAİL TURAN	KONYA
SUAT ÖZSOY	KAYSERİ
İBRAHİM ŞAHİN	VAN
BURHAN ÜSTÜNKOL	KIRKLARELİ
SELAHATTİN İLKER ÖZOKÇU	ESKİŞEHİR
NIHAT TAŞ	ŞANLIURFA
FETTAH AÇAN	AYDIN
NECDET YILMAZ	DENİZLİ
NECMİ POLAT	KÜTAHYA
UĞUR ALBAYRAK	UŞAK
ERTUĞRUL YÜKSEL	ORDU

*Katkı sunan diğer tüm katılımcılara
ayrıca özel olarak teşekkür ediyoruz.*